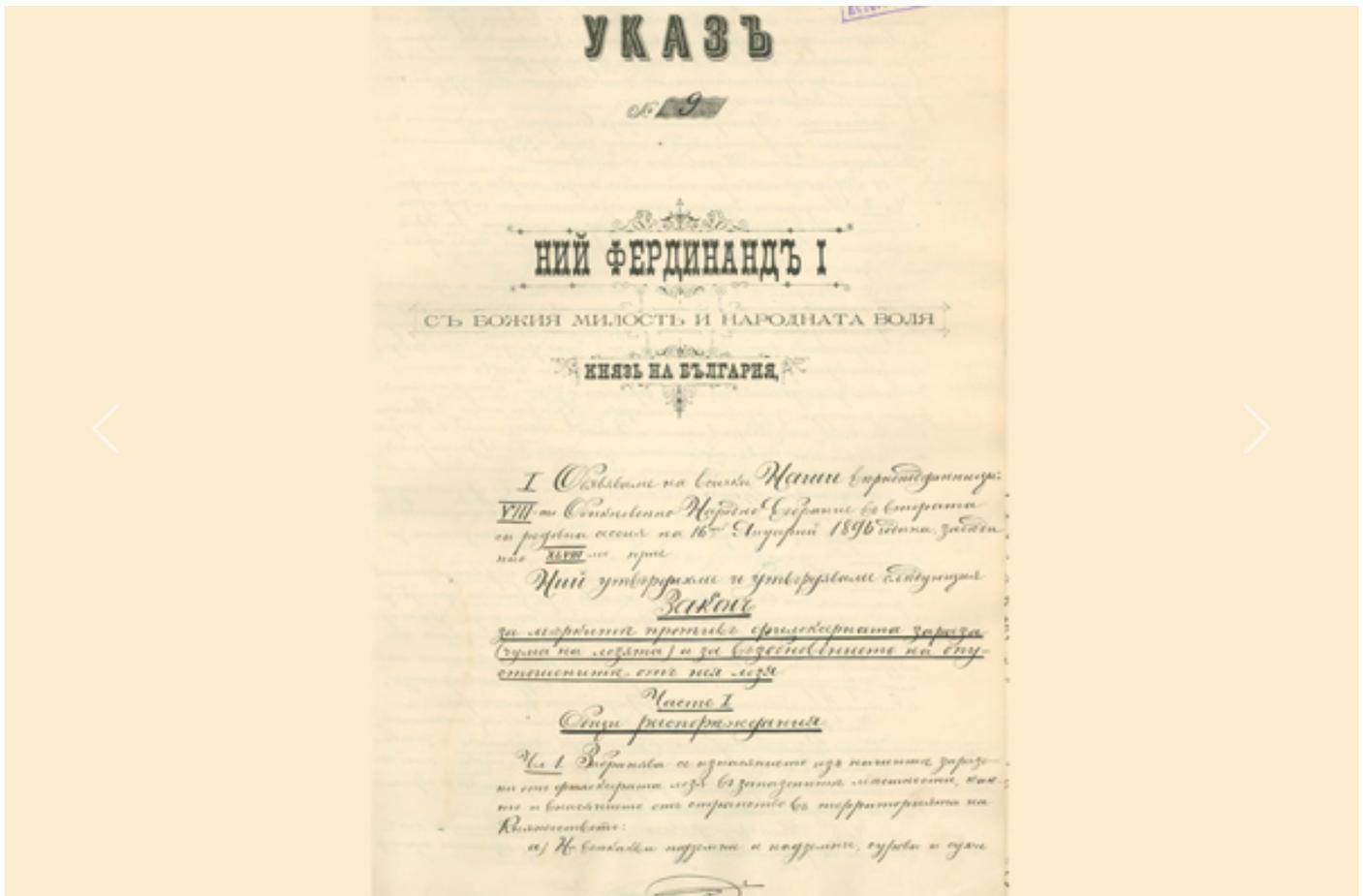

"Οι Γιατροί των Φυτών Γιορτάζουν 121 Χρόνια"

Автор(и): Растителна защита
Дата: 20.01.2017 Брой: 1/2017

Στις 16 Ιανουαρίου 1896, με Διάταγμα του Πρίγκιπα Φερδινάνδου, ψηφίστηκε ο «Νόμος για τα Μέτρα κατά της Επιδρομής της Φυλλοξήρας (Αμπελοπανώλης) και για την Αποκατάσταση των Αμπελώνων που Καταστράφηκαν από Αυτήν». Αυτή η πράξη σημείωσε επίσημα την αρχή των ρυθμιζόμενων δραστηριοτήτων καταπολέμησης των εχθρών και προστασίας των φυτών στη χώρα μας. 121 χρόνια αργότερα, η 16η Ιανουαρίου εορτάζεται επίσημα ως η επαγγελματική γιορτή των ειδικών προστασίας φυτών στη Βουλγαρία. Φέτος, ο εορτασμός πραγματοποιήθηκε στις 16 Ιανουαρίου στο αμφιθέατρο του Γεωπονικού Πανεπιστημίου του Πλόβντιβ.

Χρόνια πολλά σε όλους τους «γιατρούς» των φυτών, που διαγιγνώσκουν και συνταγογραφούν τα σωστά φάρμακα.

[Πίσω στο Χρόνο](#)

Στην αρχή υπήρχε χάος. Η βουλγαρική γεωργία ήταν μικρής κλίμακας και κατακερματισμένη, ένα μεγάλο μέρος των σοδειών καταστρεφόταν εντελώς από επιβλαβή οργανισμούς και ο αγώνας εναντίον τους άφηνε στην τύχη του. Η έλλειψη εμπειρίας και γνώσεων στους γεωργούς δεν ήταν μεμονωμένη περίπτωση αλλά μια διαδεδομένη πρακτική, που οδηγούσε σε τεράστιες γεωργικές απώλειες.

Μόνο όταν η επιδρομή της φυλλοξήρας κατέστρεψε σχεδόν όλους τους αμπελώνες κατά τη διάρκεια της εποχής του Πρίγκιπα Φερδινάνδου, το 1896, ψηφίστηκε ο πρώτος νόμος για την προστασία των φυτών - ο «Νόμος για τα Μέτρα κατά της Επιδρομής της Φυλλοξήρας (Αμπελοπανώλης) και για την Αποκατάσταση των Αμπελώνων που Καταστράφηκαν από Αυτήν».

Ωστόσο, οι δραστηριότητες προστασίας των φυτών άρχισαν πραγματικά να λειτουργούν στη Βουλγαρία με την ψήφιση του πρώτου γενικού νόμου που ρύθμιζε την προστασία των φυτών από ασθένειες και επιβλαβή οργανισμούς με το Διάταγμα Νο. 21 του Τσάρου Μπόρις Γ' το 1930. Παράλληλα, το 1933, επικυρώθηκε η Διεθνής Σύμβαση Προστασίας Φυτών της Ρώμης του 1929.

Παρά τους υπάρχοντες νόμους και την καθιέρωση της προστασίας φυτών ως ειδικότητας, οι δραστηριότητες προστασίας φυτών διεξάγονταν από διάφορες δομές, αλλά δεν υπήρχε ανεξάρτητη υπηρεσία σύμφωνα με τις απαιτήσεις που τέθηκαν στη Διεθνή Σύμβαση Προστασίας Φυτών της Ρώμης του 1951.

Στις αρχές του δεύτερου μισού του 20ού αιώνα, το κράτος υιοθέτησε μια στρατηγική συνεταιρισμού της γεωργικής παραγωγής, δημιουργώντας έτσι προϋποθέσεις για διεξαγωγή ερευνητικής εργασίας στη φυτική παραγωγή και την προστασία φυτών. Στο Υπουργείο Γεωργίας ιδρύθηκε Τμήμα Προστασίας Φυτών, μαζί με περιφερειακές επιθεωρήσεις, φυτοϋγειονομικούς ελέγχους και επαρχιακούς σταθμούς πρόγνωσης και προειδοποίησης.

Εγκαινιάστηκε επίσης ένα Κεντρικό Εργαστήριο Ελέγχου Προστασίας Φυτών. Το Ινστιτούτο Προστασίας Φυτών στο Κόστινμπροντ έγινε η κύρια ερευνητική μονάδα που παρείχε επιστημονικά τεκμηριωμένο έλεγχο επιβλαβών οργανισμών σε όλη την επικράτεια της χώρας.

Ψηφίστηκαν επίσης ο Νόμος για την Προστασία των Φυτών από Ασθένειες και Επιβλαβείς Οργανισμούς, καθώς και ο Νόμος για τον Περιορισμό της Εισαγωγής Σπόρων και Φυτευτικού Υλικού.

Σταδιακά, η προστασία φυτών έγινε ένα σεβαστό επιστημονικό πεδίο, με αυτοπεποίθηση στην ικανότητά του να εκπαιδεύει και να μορφώνει νέους ειδικούς. Το 1950, άνοιξε ειδικότητα Προστασίας Φυτών στη Γεωπονική Σχολή της Σόφιας και ιδρύθηκε Τμήμα Προστασίας Φυτών στο Γεωπονικό Ινστιτούτο του Πλόβντιβ.

Μετά τις πολιτικές αλλαγές στις αρχές της δεκαετίας του 1990, 40 χρόνια αργότερα, με βάση την επικυρωμένη Διεθνή Σύμβαση από τη Ρώμη, δημιουργήθηκε ένα ανεξάρτητο όργανο που ανταποκρίνεται σε διεθνείς νόρμες και πρότυπα στην προστασία φυτών. Με το *Διάταγμα του Υπουργικού Συμβουλίου Νο. 131 της 15ης Ιουλίου 1992, και την επακόλουθη Διάταξη του

Υπουργού Γεωργίας και Βιομηχανίας Τροφίμων της 14ης Οκτωβρίου του ίδιου έτους, ιδρύθηκε η Εθνική Υπηρεσία Προστασίας Φυτών.*

Ο κανονισμός του καταστατικού της Υπηρεσίας εκπλήρωσε επίσης μία από τις κύριες απαιτήσεις της ΕΕ, δηλαδή ότι κάθε χώρα της Κοινότητας πρέπει να έχει μια ενιαία επίσημη εθνική αρχή στον τομέα της προστασίας φυτών. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για τις χώρες υποψήφιας για ένταξη στην ΕΕ. Ως εξωτερικό φυτοϋγειονομικό σύνορο της Κοινότητας, η χώρα μας, με τη βοήθεια της Εθνικής Υπηρεσίας Προστασίας Φυτών, έθεσε τις βάσεις για την εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με αυτήν της ΕΕ στη βιολογική γεωργία, τον φυτοϋγειονομικό έλεγχο και τη βιολογική δοκιμή και έγκριση προϊόντων προστασίας φυτών.

Ειρωνικά, και πάλι λόγω απαιτήσεων από την Ευρωπαϊκή Ένωση το 2011, δημιουργήθηκε η Βουλγαρική Αρχή Ασφάλειας Τροφίμων, στη δομή της οποίας συγχωνεύτηκαν οι τρεις κύριες και ανεξάρτητες υπηρεσίες στον τομέα της γεωργίας: η Εθνική Κτηνιατρική Υπηρεσία, η Εθνική Υπηρεσία Προστασίας Φυτών και η Εθνική Υπηρεσία Σιτηρών και Ζωοτροφών, τερματίζοντας έτσι την ανεξάρτητη ύπαρξη της Εθνικής Υπηρεσίας Προστασίας Φυτών. Η Αρχή λειτουργεί ως εθνική αρχή για την ασφάλεια και την ποιότητα των τροφίμων και, φυσικά, ακολουθεί όλες τις ευρωπαϊκές πρακτικές στην εφαρμογή υψηλών προτύπων. Έτσι, η σύντομη ανεξάρτητη ιστορία της προστασίας φυτών στη Βουλγαρία έληξε ως ένας κυματισμός στη γενική ροή ολόκληρης της αλυσίδας τροφίμων.

Τι Συνέβη στην Προστασία Φυτών το 2016;

Παρά τον αυξημένο έλεγχο, το εμπόριο παράνομων προϊόντων προστασίας φυτών συνεχίζει να αυξάνεται. Σχεδόν 6 τόνοι προϊόντων, με τη μορφή υγρών παρασκευασμάτων και μη εγγεγραμμένων λιπασμάτων, κατασχέθηκαν από επιθεωρητές της ΒΑΤ πέρυσι. Επί του παρόντος, η Τουρκία προηγείται στο εμπόριο παράνομων προϊόντων προστασίας φυτών. Σύμφωνα με τη Βουλγαρική Αρχή Ασφάλειας Τροφίμων, το πρόβλημα των παράνομων εισαγωγών θα παραμείνει προτεραιότητα και στο τρέχον έτος 2017. Ωστόσο, υπάρχει αισθητή ανάγκη για βοήθεια από άλλους κρατικούς θεσμούς όπως η αστυνομία, τα ερευνητικά όργανα, καθώς και από τον ιδιωτικό τομέα.

Στο Κεντρικό Φυτοϋγειονομικό Εργαστήριο της Σόφιας, φυτοϋγειονομικοί επιθεωρητές της ΒΑΤ επιβεβαίωσαν μόλυνση από έναν νέο επιβλαβή οργανισμό για τη χώρα - ένα ακάρεο που προκαλεί αύλακα (*Asceria kuko* - ακάρεο της γκότζι μπέρρι) στις περιοχές του Πλόβντιβ, του Βιντίν, του Βράτσα, της Βάρνας, του Μπλαγκόεβγκραντ και του Πέρνικ. Πρωτίστως επηρεάστηκαν φυτείες και βρεφονηπιακοί σταθμοί με γκότζι μπέρρι και πιπεριές. Το ακάρεο ανακαλύφθηκε κατά τη διάρκεια ελέγχων αγροκτημάτων βιολογικής παραγωγής. Το 2017, εκκρεμεί η έγκριση προϊόντων και η ανάπτυξη προγραμμάτων ελέγχου κατά αυτού του νέου ακάρεου. Σε αντίθεση με τη *Drosophila suzukii*, η οποία έχει ήδη ταυτοποιηθεί ως οικονομικά σημαντικός επιβλαβής οργανισμός, το ακάρεο που προκαλεί αύλακα είναι αυστηρά εξειδικευμένο σε φυτά γκότζι μπέρρι και σε κάποιες ποικιλίες πιπεριάς.

Επίσης, από τις 4 Οκτωβρίου 2016, ισχύει η Διάταξη Νο. 14 για την προστασία των φυτών και των φυτικών προϊόντων από οικονομικά σημαντικούς επιβλαβείς οργανισμούς, η οποία ρυθμίζει τις προϋποθέσεις εφαρμογής βιολογικών παραγόντων, τους κανόνες καλής πρακτικής προστασίας φυτών και τον έλεγχο. Η παρακολούθηση και η διάγνωση των οικονομικά σημαντικών επιβλαβών οργανισμών θα πραγματοποιείται από τη ΒΑΤ.

Παρά την έλλειψη σοβαρών επιθέσεων επιβλαβών οργανισμών σε γεωργικές καλλιέργειες το 2016, η εξάπλωση της *Drosophila suzukii* συνεχίζει να επεκτείνεται σε περισσότερες περιοχές της χώρας. Η υιοθέτηση ενός εθνικού προγράμματος μέτρων και ελέγχου αυτού του επιβλαβούς οργανισμού είναι ένα τεράστιο βήμα στον αγώνα εναντίον του, καθώς είναι εξαιρετικά επικίνδυνος για την καλλιέργεια σπυροφόρων στη Βουλγαρία.

Το 2016, εγκρίθηκαν πάνω από 240 προϊόντα προστασίας φυτών - ανανεώθηκαν, με αλλαγές στην άδεια και ζωνικές αδείες. Με τη δημιουργία του Κέντρου Αξιολόγησης Κινδύνων Αλυσίδας Τροφίμων, αυτή η τάση αύξησης του αριθμού των εγκεκριμένων προϊόντων πιθανότατα θα συνεχιστεί το 2017.

Ολοκληρώθηκε επίσης η διαδικασία έκδοσης διατάξεων βάσει του νέου Νόμου για την Προστασία Φυτών. Μερικές από αυτές έχουν δημοσιευτεί και έχουν ήδη προβληθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Τι Ακολουθεί στην Προστασία Φυτών στο Τρέχον Έτος 2017

Η νομοθετική πρωτοβουλία συνεχίζεται - αναμένεται η έναρξη ισχύος ενός κανονισμού για τον φυτοϋγειονομικό έλεγχο, ο οποίος θα περιλαμβάνει κανόνες που θα εναρμονίσουν τα κριτήρια για όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ σχετικά με την υγεία των φυτών και την προστασία των καλλιεργειών.

Στις αρχές του 2018, η Βουλγαρία, μαζί με δύο άλλες χώρες, θα αναλάβει *την προεδρία του Συμβουλίου*, πράγμα που σημαίνει επίσης την προεδρία στην προστασία φυτών. Επομένως, φέτος θα οργανωθεί και θα προετοιμαστεί μια ομάδα ειδικών για να αναλάβει την υπεύθυνη αποστολή ρύθμισης νόμων και δραστηριοτήτων στον τομέα της προστασίας φυτών.

Προς τα Εμπρός στο Χρόνο